

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-2

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Litovel, Masarykova ulice. Keramická plastika koníčka (obr. 67, str. 282).
Litovel, Masarykova Street. Ceramic sculpture of a horse (Fig. 67, Pg. 282).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

že v hloubce cca 2 m pod současným povrchem bylo viditelné kruhové kamenné zdivo, a to až do hloubky cca 6 m, kde byla vodní hladina. Jednalo se tedy o studnu. Vnitřní průměr studny byl odhadnut na cca 1,5 m. Studna se nacházela v lesním porostu za zahradou patřící k objektu bývalé hájenky, cca 28 m severozápadním směrem od samotné budovy.

Pavel Malík

Resumé

Dobroslavice (Bez. Opava), „Kamenec“. Neuzeit. Weiler – der Brunnen. Einzelfund.

DOLNÍ BEČVA (OKR. VSETÍN)

Horní Rozpité. Raný novověk, Výrobní objekt, sklárna. Zjišťovací sondy. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko, p. o.

Interní projekt Muzea regionu Valašsko, p. o. „Lesní sklárny na Valašsku“, probíhal i v roce 2018. Tehdy jsme se rozhodli pro opakovaný průzkum lokality Horní Rozpité v katastru obce Dolní Bečva. Během povrchové prospekce jsme podrobněji dokumentovali terén a získali nové nálezy, pozůstávající zejména z fragmentů skla a keramiky. Zjištěny byly také úlomky sklářských pánví a několik zlomků cihel.

Taktéž jsme položili tři zjišťovací sondy na centrální plošině. Zde doloženou archeologickou situaci můžeme interpretovat jako pozůstatky sklářské pece, teoreticky jako část topného kanálu, který byl položen v jílovém lůžku, přičemž jednotlivé kameny byly spojeny rovněž jílem. Výrazné propálení a silná vrstva jemného popelu dokládají dlouhodobou práci s ohněm vysoké teploty.

Jde o první přímý nález sklářského pyrotechnického zařízení v regionu, doposud byly „lesní sklárny“ známy jen z povrchových sběrů.

Samuel Španihel

Resumé

Dolní Bečva (Kat. Dolní Bečva, Bez. Vsetín), „Horní Rozpité“. Neuzeit. Glashütte. Suchschnitt.

DRNHOLEC (OKR. BŘECLAV)

Ulice Lidická. Mladohradištní období, 13. století. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

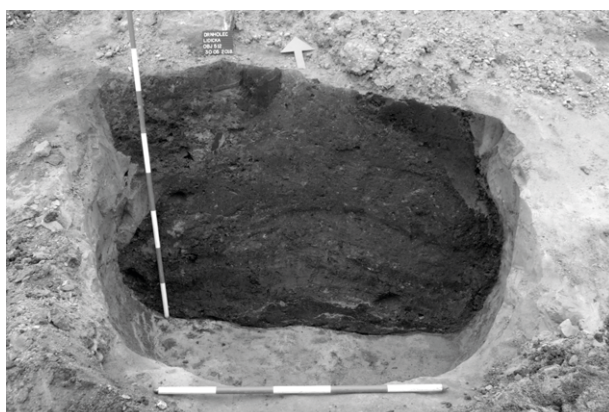
Lokalizace: X=-610830, Y=-1196979 (S-JTSK)

V období od 24. 4. do 8. 10. 2018 provádělo Regionální muzeum v Mikulově záchranný výzkum předcházející stavbě kulturního domu v Drnholci na Lidické ulici. Samotné stavbě předcházela demolice stavení, které bylo součástí hospodářského zázemí drnholeckého panství v zázemí zámku, respektive středověkého hradu. Archeologický výzkum byl prováděn na parcelách č. 571/1 a 571/5. Lokalita se nachází na přechodu vyvýšeniny, na níž stojí současný drnholecký zámek, a nivy Dyje. Pro účel stavby hospodářských budov byla plocha v novověku znivelována, především byla její velká část spadající do nivy dorovnána násypem.

V průběhu výzkumu bylo prokopáno či zdokumentováno celkem 81 zahloubených objektů a dva zděné, zbytky zdemolované stavby nepočítaje. Z pravěkých komponent zde byla zjištěna zatím přesněji nedatovaná jáma z období neolitu až eneolitu a řada dalších ze starší i mladší doby bronzové (viz oddíl Doba bronzová). Středověké osídlení je zde evidováno ve dvou fázích, nejprve ze staršího úseku mladohradištního období a dále ze 13. století.

Z mladohradištního období byla prozkoumána asi polovina zahloubené chaty s nálezem kumulace kamenů u podlahy (zbytky topeniště?) a dále několik zásobních jam.

Zdaleka nejrozsáhlejší komponentou bylo zjištěné hospodářské zázemí sídliště ze 13. století, které je tvo-

Obr. 40. Drnholec – Lidická ulice. Profil zásobní jámy z vrcholného středověku.

Fig. 40. Drnholec – Lidická Street. Section of a high medieval storage pit.

Obr. 41. Drnholec – Lidická ulice. Kamenocihelný pilíř s půdorysem ve tvaru „L“ z vrcholného středověku. Cihlová konstrukce v pozadí je novověká.

Fig. 41. Drnholec – Lidická Street. Brick-stone pillar with L-shaped ground plan from the high Middle Ages. Brick construction in the background is dated to the Modern Ages.

řené především zásobními jámami s často velmi dobře dochovanou konstrukcí až k původnímu terénu (obr. 40). Jedna rozsáhlá zásobní jáma byla propojena se dvěma tzv. lochy, které však nebyly z bezpečnostních důvodů ve větší míře prozkoumány. Řada objektů nemohla být odkryta až na dno vzhledem k přítomnosti spodní vody.

Mimo zahluobené objekty byly zjištěny dva pilíře ze smíšeného zdiva (obr. 41) se základem v jednom případě v hloubce téměř 2 m od úrovně skryté plochy, které na základě odpadu nalezeného v konstrukčních výkopech řadíme rovněž do 13. století.

Ve výkopu pro kanalizaci byl dokumentován dlouhý profil, na kterém bylo možno sledovat spád původního terénu do říční nivy. Přirozenou úroveň porušoval příkop, který měl ve svrchní části profilu šířku přes 5 metrů, hloubku nebylo možné zjistit.

Archeologický výzkum poskytl velké množství hmotného materiálu, především keramiky, mazanice, železných artefaktů, strusky, zooarcheologického materiálu a větších kusů antrakologického materiálu. V menším množství zde byly nalezeny drobné fragmenty skla, kostěných předmětů, kamenné artefakty a předměty z barevných kovů.

Kateřina Červená, František Trampota

Resumé

Drnholec (Břeclav District), Lidická Street. An early medieval (Late Hillfort Period) settlement site and occupation from the 13th century was discovered. Regional Museum in Mikulov conducted a rescue excavation

prior to the construction of a House of Culture. Eighty-one sunken features, most of them storage pits from the High Middle Ages, were excavated and described.

DRNHOLEC (OKR. BŘECLAV)

Mrchoviště (Angerweide, Federmarkt). Vrcholný středověk. Sídliště. Povrchová prospekcce. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, př. č. 01/2019; inv.č. A/M 1039.

Lokalizace: X=-610427 Y=-1196355 (S-JTSK)

Během povrchových sběrů autora byl nalezen kromě materiálu z neolitu a protohistorie (viz příslušné kapitoly) i soubor mladohradištní a vrcholně středověké keramiky. Další nálezy pocházejí z povrchových sběrů J. Štětkaře, uložených pod inv. č. A/M 1039.

František Trampota

Resumé

Drnholec (Břeclav District), site names Mrchoviště, Angerweide, Federmarkt.

Pottery fragments from the Late Hillfort Period (11th–12th century) and High Middle Ages (13th–15th century) were found during a field survey.

DUKOVANY (OKR. TŘEBÍČ)

Poloha Hřebec. 11.–12. století. Sídliště. Povrchový průzkum.

Intenzivní eroze (vlivem kolísající hladiny VD Mohelno) hlinitých sedimentů na okraji ostrožny Hřebec odhalila doklady mladohradištního osídlení této lokality, která je situována na protilehlém břehu řeky Jihlavy vzhledem k lokalitě Mohelno-Plevovce (viz heslo Mohelno) a s touto polohou zřejmě souvisí.

Soubor mladohradištní keramiky zahrnuje 2 okraje a 10 fragmentů z těl nádob se silnou příměsí grafitu. Dva kyjovité nezdobené okraje a zlomky výdutí většinou pocházející se silnostěnných zásobnic datovatelných nejspíše do 12. století (obr. 42). Součástí nálezu je i fragment hřebíku s robustní dvoukónickou hlavicí.

Rudolf Procházka, Petr Knotek, Petr Škrdla

Resumé

Dukovany (Bez. Třebíč), Feldflur „Hřebec“. 12. Jahrhundert. Siedlung? Lese funde.